ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1952

Vyhlásené: 22.12.1952 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

80

Zákon
zo dňa 11. decembra 1952
o domovej dani.

Národné zhromaždenie Československej republiky uznieslo sa na tomto zákone:

Úvodné ustanovenia.

§ 1.

Za účelom zjednodušenia zdanenia domového majetku zavádza sa domová daň, ktorou sa nahradzujú doterajšia domová daň a dávky národných výborov vyberané z domového majetku. Domová daň je príjmom miestnych národných výborov.

§ 2.

Domovú daň (ďalej len „daň“) spravujú okresné národné výbory. Okresný národný výbor môže správou dane poveriť miestny národný výbor.

§ 3.
Z čoho sa daň platí.

Daň sa platí z budov obytných i prevádzkových, zriadených na trvalé účely, so zastavanou plochou, nádvorím a domovou záhradou.

§ 4.
Kto daň platí.

(1) Daň platia

a) jednotlivci z budov, ktoré sú v ich vlastníctve, a družstvá, dobrovoľné organizácie, iné právnické osoby a združenia osôb ako z budov vlastných, tak i z budov, ktoré majú v trvalom užívaní;

b) podniky, poprípade závody, zariadenia a organizácie, hospodáriace podľa zásad chozrasčotu, z budov, ktoré sú vo vlastníctve štátu a v ich správe alebo trvalom užívaní (ďalej len „hospodárske organizácie“).

(2) Spoluvlastníci budovy tvoria jeden daňový podmet a platia daň rukou spoločnou a nerozdielnou.

(3) Ak prislúcha k budove právo požívania, stíhajú požívateľa povinnosti uložené týmto zákonom vlastníkovi budovy.
Základ a sadzba dane.
Budovy prenajaté.

§ 5.

(1) Z jednotlivých budov celkom alebo čiastočne prenajatých, okrem budov hospodárskych organizácií a družstiev a budov uvedených v § 7 ods. 3, sa daň vypočíta z nájomného a z ceny užívania v bežnom kalendárnom roku.

(2) Prenájmom sa rozumie každé prenechanie užívania budovy (jej časti), poprípade nádvoria alebo domovej záhrady inej osobe za odplatu alebo celkom alebo čiastočne bezodplatne, s výnimkou uvedenou v § 7 ods. 2.

(3) Nájomným sa rozumie všetko, čo užívateľ platí za prenechanie užívania budovy alebo jej časti, poprípade nádvoria alebo domovej záhrady. Pri obytných budovách patrí do nájomného aj odplata za užívanie príslušenstva budovy.

(4) Do nájomného nepatrí náhrada

a) výdavkov za dodávku vody a používania stôk;

b) výdavkov za ústredné alebo diaľkové kúrenie a za dodávku teplej vody (odplata za palivo alebo paru a mzda kuriča);

c) odplaty (poplatku) za odvoz popola a smetí (pevných odpadkov alebo splaškov) obstarávaný komunálnym alebo iným podnikom alebo osobitným zariadením národného výboru;

d) nákladov spojených s výkonom prác domovníkových a odmeny za tieto práce.

(5) Cena užívania budovy alebo jej časti sa rovná nájomnému, ktoré by sa dosiahlo prenájmom. Cena užívania sa zvýši o 10 % až 80 %, ak sa užíva s budovou alebo jej časťou aj domová záhrada. Cena užívania domovej záhrady, ak sa neužíva aj budova alebo jej časť, rovná sa nájomnému, ktoré by sa dosiahlo prenájmom.

§ 6.

Daň z budov prenajatých robí ročne 45 % základu dane (§ 5); ak prevyšuje základ dane 30.000 Kčs, robí daň ročne 50 % základu.

Budovy neprenajaté.

§ 7.

(1) Z budov neprenajatých, okrem budov hospodárskych organizácií a družstiev, sa daň vypočíta podľa výmery zastavanej plochy.

(2) Za neprenajatú sa považuje okrem budovy, ktorú užíva sám vlastník, aj budova, ktorá je prenechaná zamestnancom daňovníka zadarmo alebo za plat včítaný do mzdy (služobné, naturálne alebo deputátne byty) a nie je ani zčasti prenajatá.

(3) V obciach do 2.000 obyvateľov sa daň vypočíta podľa výmery zastavanej plochy aj z budov celkom alebo čiastočne prenajatých; v obciach od 2.001 do 6.000 obyvateľov sa daň takto vypočíta i z budov, v ktorých je prenajaté menej než polovica počtu obytných miestností.

§ 8.

(1) Daň z budov neprenajatých robí ročne z každého i začatého m^2 zastavanej plochy v obciach

a) do 1.000 obyvateľov 4 Kčs,

b) do 6.000 obyvateľov 6 Kčs,

c) do 25.000 obyvateľov 10 Kčs,

d) s počtom obyvateľov viac než 25.000 13 Kčs,

e) v Prahe, Brne, Bratislave a kúpeľných miestach 25 Kčs.

(2) Pri prevádzkových budovách poschodových sa platí z každého poschodia rovnaká daň ako z prízemia.

(3) Daň podľa odseku 1 písm. a) sa zvyšuje o 50 % pri obytných budovách jednoposchodových alebo celkom alebo čiastočne prenajatých za odplatu (§ 7 ods. 3) a na dvojnásobok pri obytných budovách viacposchodových.

(4) Ak ide o obytné budovy s domovou záhradou, poschodové alebo zvlášť dobre vystrojené, zvýši národný výbor daň podľa odseku 1 písm. b) až d) o 10 % až 50 % a daň podľa odseku 1 písm. e) o 10 % až 100 %. Daň sa zvýši o 10 % až 50 % aj z obytných budov celkom alebo čiastočne prenajatých v obciach od 1.001 do 2.000 obyvateľov a z obytných budov čiastočne prenajatých v obciach od 2.001 do 6.000 obyvateľov, pokiaľ sa z nich daň platí podľa výmery zastavanej plochy (§ 7 ods. 3). Ministerstvo financií môže určiť, že i v niektorých iných obciach, než ktoré sú uvedené v odseku 1 písm. e), národný výbor daň zvýši z dôvodov uvedených v tomto odseku o 10 % až 100 %.

(5) Národný výbor môže daň z budov, ktoré uzná za chatrné, primerane znížiť, poprípade celkom odpustiť; miestny národný výbor poverený správou dane (§ 2) môže tak urobiť len so schválením okresného národného výboru.

Budovy hospodárskych organizácií a družstiev.

§ 9.

Z budov hospodárskych organizácií a družstiev sa daň vypočíta z hodnoty, ktorá je uvedená v aktívach súvahy k 1. januáru bežného kalendárneho roka.

§ 10.

Daň z budov hospodárskych organizácií a družstiev robí ročne 1 % základu dane (§ 9).

Zabezpečovacie ustanovenia.

§ 11.

(1) Pre daň viazne zákonné záložné právo na budove, ktoré má i bez pozemnoknižného zápisu prednosť pred všetkými záložnými právami na budove viaznúcimi.

(2) Záložné právo podľa odseku 1 nepostihuje budovy, ktoré podľa právneho predpisu nemôžu byť založené alebo sú vylúčené z exekúcie.

§ 12.

(1) Vlastník (spoluvlastníci) budovy, z ktorej sa platí daň z budov prenajatých (§ 5) a z ktorej nájomné platené v peniazoch presahuje ročne celkom 15.000 Kčs, je povinný odvádzať nájomné na osobitný účet nájomného v peňažnom ústave; túto povinnosť majú len vlastníci jednotliví (fyzické osoby). Týmto vlastníkom sú nájomníci povinní platiť nájomné vopred; dojednania o znížení alebo odpustení nájomného sú neplatné.

(2) Vlastník (spoluvlastníci) budovy zodpovedá za správne a včasné vybratie a odvedenie nájomného.

(3) Z osobitného účtu nájomného sa predovšetkým uhradí daň a prípadné dedičské dávky a najmenej 30 % nájomného sa prevedie na účet opráv budovy.

§ 13.

(1) Právne následky dojednania medzi vlastníkmi budov a inými osobami, týkajúce sa nájomného, ktoré podľa § 12 musí sa odviesť na osobitné účty nájomného v peňažných ústavoch, obmedzujú sa na časť nájomného, ktorá zvýši po úhrade dane a prípadných dedičských dávok a odpočítaní sumy prevedenej na účet opráv budovy.

(2) Pokiaľ nájomné musí byť podľa § 12 odvádzané na osobitný účet nájomného v peňažnom ústave, možno ho postihnúť exekúciou (súdnou, správnou) len čo do časti uvedenej v odseku 1, složenej v peňažnom ústave; inak je exekúcia neprípustná. Rovnaké platí o predbežných opatreniach, ako aj o iných opatreniach súdov alebo orgánov štátnej správy.

(3) Vo veciach upravených v § 12 je kompetentný národný výbor spravujúci daň.

§ 14.
Soznanie. Platenie dane.

(1) Daňovníci sú povinní podať do 15. februára 1953 národnému výboru soznanie na tlačive úradne určenom a sami daň vypočítať; soznanie sa podáva osobitne pre každú budovu podľa stavu k 1. januáru 1953. Inak sú daňovníci povinní podať soznanie a daň vypočítať len vtedy, ak dôjde k zmene v okolnostiach rozhodných pre vybratie dane alebo k vzniku daňovej povinnosti, a to do 15 dní po zmene, ktorá nastala alebo po vzniku daňovej povinnosti alebo na úradnú výzvu; hospodárske organizácie a družstvá podávajú v takých prípadoch soznanie do 30 dní po uplynutí kalendárneho štvrťročia.

(2) Ak nepodá daňovník soznanie včas, môže sa mu daň zvýšiť, najviac však o 10 %.

(3) Daň sa platí bez vyrubenia národnému výboru.

§ 15.
Vyrubenie dane.

Ak nebola daň daňovníkom správne vypočítaná, vyrubí ju národný výbor platobným výmerom. Podľa tohto výmeru sa platí daň, pokiaľ nedôjde k zmene.

§ 16.
Sročnosť dane.

(1) Daň sa platí štvrťročne vždy do 15. februára, 15. mája, 15. augusta a 15. novembra, s výnimkou uvedenou v odseku 2.

(2) Daň z budov neprenajatých (§§ 7 a 8) je sročná v dvoch lehotách do 15. februára a do 15. mája.

(3) Ak nebola daň zaplatená včas, je daňovník povinný zaplatiť za každý deň oneskorenia penále vo výške 0,1 % dlhovanej sumy.

§ 17.
Premlčanie.

(1) Daň nemožno vyrubiť a vymáhať po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom sa daň (dodatok) stala sročnou.

(2) Ak je vykonaný úkon na vyrubenie alebo vymáhanie dane, plynie premlčacia lehota znova od konca kalendárneho roka, v ktorom bol daňovník o tomto úkone upovedomený.

§ 18.
Kontrola a súčinnosť.

(1) Pri vykonávaní kontroly sú kontrolné orgány oprávnené vstupovať do miestností, zariadení a na pozemky a vykonávať pritom vyšetrenia potrebné na zistenie skutočností rozhodných pre výšku dane.

(2) Daňovníci sú oprávnení a povinní pri kontrole spolupôsobiť, poskytnúť kontrolným orgánom vysvetlenia a dôkazné prostriedky, predložiť písomnosti a pomôcky týkajúce sa skutočností rozhodných pre vyrubenie dane a urobiť všetko, čo je na uľahčenie a na urýchlenie kontroly potrebné.

(3) Orgány štátnej správy sú povinné poskytovať v medziach svojej pôsobnosti účinnú pomoc pri vykonávaní tohto zákona a predpisov podľa neho vydaných.

§ 19.
Konanie.

(1) Proti vyrubeniu dane a proti rozhodnutiam vo veciach, ktoré upravuje tento zákon, možno na národnom výbore, ktorý daň vyrubil alebo vydal rozhodnutie, podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia platobného výmeru alebo rozhodnutia. Ak sa vyrubuje daň hromadne soznamom (§ 20), možno odvolanie podať do 15 dní odo dňa, ktorým sa končí čas vyloženia soznamu na verejné nahliadnutie.

(2) O odvolaní rozhoduje s konečnou platnosťou bezprostredne nadriadený národný výbor. Ak nejde o právnu otázku a ak sa úplne vyhovie odvolaniu, rozhoduje o ňom národný výbor, na ktorom bolo odvolanie podané.

(3) Odvolanie nemá odkladný účinok.

(4) Sročná a nezaplatená daň (i penále) sa vymáha správnou alebo súdnou exekúciou.

Splnomocnenie.

§ 20.

(1) Vláda môže usnesením meniť sadzby dane platenej podľa výmery zastavanej plochy (§ 8).

(2) Minister financií určí vyhláškou oslobodenie od dane, príslušnosť, ďalej akou sumou sa daň platí, ak vznikne alebo ak zanikne daňová povinnosť v priebehu roka, kedy možno daň vyrubiť hromadne soznamom, a vydá potrebné predpisy na vykonanie tohto zákona. Minister financií môže rozšíriť platnosť ustanovení, týkajúcich sa budov, ktoré sú vo vlastníctve štátu, na budovy v národnej správe.

(3) Podrobnosti k ustanoveniam §§ 12 a 13 upraví a výnimky určí minister financií po dohode s ministrom vnútra vyhláškou.

§ 21.

(1) Ministerstvo financií môže

a) oslobodiť od dane jednotlivé budovy alebo ich časti alebo skupiny budov alebo povoliť uľavy na dani;

b) povoliť odchýlky zo zákona z dôvodov zjednodušenia administratívy, najmä tým, že na návrh národných výborov povolí, aby sa i vo väčších obciach platila daň podľa výmery zastavanej plochy aj z budov celkom alebo čiastočne prenajatých;

c) určiť odchýlky z ustanovenia § 9;

d) povoliť, aby sa v jednotlivých obciach daň platená podľa výmery zastavanej plochy platila nižšou sadzbou;

e) robiť opatrenia na zamedzenie nesrovnalostí alebo tvrdostí, ktoré by mohly vzniknúť z vykonávania zákona;

f) určiť podmienky pre vymáhanie dane alebo určiť, za akých podmienok možno v jednotlivých prípadoch od vymáhania upustiť.

(2) Ministerstvo financií sa splnomocňuje, aby upravilo konanie vo veciach tejto dane.

§ 22.

(1) Okresné národné výbory môžu

a) na zmiernenie alebo odstránenie tvrdostí znížiť alebo odpustiť daň v jednotlivých prípadoch;

b) povoliť splátky alebo lehotu na platenie dane, ak by zaplatenie bez meškania bolo pre daňovníka spojené s vážnou ujmou.

(2) Ministerstvo financií vydá na vykonávanie ustanovení odseku 1 smernice.

§ 23.
Opatrenia o nájomnom.

Vlastník (trvalý užívateľ) budovy a hospodárska organizácia (§ 4 ods. 1) sú povinní vyberať i za platnosti tohto zákona sumy, ktoré dosiaľ vyberali ako dávku z nájomného alebo z používaných miestností (dávku zo zastavaných plôch) a poplatok za čistenie mesta (poplatok za odvoz popola a smetí, pokiaľ odvoz nie je obstarávaný osobitným zariadením), a to vo výške podľa posledného právoplatného ročného predpisu. Tieto sumy sú súčiastkami nájomného a nájomníci (užívatelia miestností) sú povinní platiť ich zároveň s nájomným.

§ 24.
Prechodné ustanovenia.

(1) Domová daň podľa zákona o priamych daniach vyrubí sa na daňový rok 1952 iba z budov, pri ktorých v kalendárnom roku 1951 vznikla povinnosť k domovej dani. Inak predpis domovej dane na daňový rok 1951 platí bez vydania platobného príkazu nenapadnuteľne ako daňová povinnosť aj na daňový rok 1952; to však neplatí v prípadoch, keď povinnosť k domovej dani sa skončila v kalendárnom roku 1950.

(2) Opatrenia urobené pred začiatkom účinnosti tohto zákona, ktoré zodpovedajú jeho predpisom, považujú sa za urobené podľa neho.

Záverečné ustanovenia.

§ 25.

Zrušujú sa všetky predpisy, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom alebo upravujú veci, na ktoré sa vzťahuje tento zákon; najmä sa zrušujú

1. začínajúc daňovým rokom 1953 ustanovenia zákona č. 76/1927 Sb., o priamych daniach, v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich, pokiaľ upravujú domovú daň;
2. dňom 31. decembra 1952 ustanovenia o oslobodení od domovej dane alebo o vyňatí z daňovej povinnosti, obsiahnuté v predošlých zákonoch a predpisoch podľa nich vydaných. Týmto dňom strácajú platnosť oslobodenia od domovej dane a vyňatia z povinnosti k tejto dani, priznané predošlými zákonmi alebo podľa nich.

§ 26.
Účinnosť.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1953; vykoná ho minister financií po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.